

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 96g/2025

privind excepția de neconstituționalitate
a unor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 „Cu
privire la modificarea hotarelor extravilanului unor localități și atribuirea
terenurilor”

CHIȘINĂU

7 mai 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 10 aprilie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 7 mai 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 „Cu privire la modificarea hotarelor extravilanului unor localități și atribuirea terenurilor” în partea care se referă la transmiterea a 79,80 ha deținute de primăria comunei Ciorești din raionul Nisporeni către fondul forestier de stat, ridicată de reprezentantul Consiliului local Ciorești, raionul Nisporeni, dl Ion Triboi, în dosarul nr. 3-12/2024, pendinte la Judecătoria Ungheni.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dl judecător Dumitru Racoviță, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 14 septembrie 2023, Consiliul comunal Ciorești din raionul Nisporeni a adoptat decizia nr. 4/1 prin care a acceptat inițierea lucrărilor de delimitare selectivă a terenurilor proprietate publică a comunei Ciorești cu suprafața de 15,53 ha. La 24 decembrie 2023, Consiliul comunal Ciorești a adoptat decizia nr. 3/19 cu privire la aprobarea listei bunurilor imobile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale Ciorești, care include, între altele, terenul agricol de 15,53 ha.

4. Printr-o scrisoare din 12 februarie 2024, Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură „Nisporeni-Silva” a solicitat IP „Cadastrul Bunurilor Imobile” să nu înregistreze terenul solicitat de Consiliul comunal Ciorești, de vreme ce 11,1 ha din terenul în discuție sunt parte componentă a fondului forestier de stat.

5. La 1 martie 2024, reprezentantul primăriei Ciorești i-a solicitat Agenției Servicii Publice să înregistreze în registrul bunurilor imobile terenul cu suprafața de 15,53 ha. La 4 martie 2024, Agenția Servicii Publice a emis certificatul de înregistrare a terenului cu suprafața de 15,53 ha în proprietatea publică a comunei Ciorești.

6. Printr-o adresă din 19 martie 2024, Agenția Servicii Publice i-a comunicat Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură „Nisporeni-Silva” că a examinat materialele amenajării silvice și planurile de evidență grafică, neconstatând vreun indiciu cu privire la atribuirea terenului în discuție la terenurile fondului silvic.

7. La 27 iunie 2024, Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură „Nisporeni-Silva” a chemat în judecată Consiliul comunal Ciorești pentru anularea deciziei nr. 3/19 din 24 decembrie 2023 referitoare la aprobarea listei bunurilor imobile proprietate publică. În motivarea acțiunii, reclamantul a menționat că 11,1 ha din terenul înregistrat în proprietatea publică a Consiliului comunal Ciorești este gestionat de Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură „Nisporeni-Silva” pe baza Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 „Cu privire la modificarea hotarelor extravilanului unor localități și atribuirea terenurilor”. Conform acesteia, s-a dispus transmiterea a 79,80 ha deținute de primăria comunei Ciorești din raionul Nisporeni către fondul forestier de stat.

8. În cadrul examinării cauzei, dl Ion Triboi, reprezentant al Consiliului local Ciorești, a ridicat excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 în partea care se referă la transmiterea a 79,80 ha deținute de primăria comunei Ciorești din raionul Nisporeni către fondul forestier de stat.

9. Printr-o încheiere din 9 aprilie 2025, Judecătoria Ungheni a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării sale.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

[...]”

Articolul 109 Principiile de bază ale administrării publice locale

„(1) Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

(2) Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

[...]”

Articolul 112
Autoritățile satești și orașenești

„(1) Autoritățile administrației publice, prin care se exercită autonomia locală în sate și în orașe, sunt consiliile locale alese și primarii aleși.

(2) Consiliile locale și primarii activează, în condițiile legii, ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din sate și orașe.

[...]

11. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 sunt următoarele:

”1. Se acceptă propunerile comitetelor executive raionale, coordonate cu Ministerul Agriculturii și Alimentației și deținătorii de terenuri:

[...]

3) cu privire la transmiterea:

[...]

în fondul forestier de stat a terenurilor, conform anexei nr.2;

Anexa nr.2
la Hotărârea Guvernului
Republicii Moldova
nr. 141 din 20 februarie 1997

LISTA
deținătorilor ale căror terenuri se transmit
în fondul forestier de stat

Denumirea raioanelor și primăriilor comunelor	Suprafața totală (ha)	Inclusiv	
		păduri	alte terenuri
Raionul Hâncești			
Primăriile comunelor:			
Cotul Morii	100,50	86,30	14,2
Caracui	41,61	41,61	-
Total	142,11	127,91	14,2
Raionul Nisporeni			
Primăriile comunelor:			
Bălănești	97,00	97,00	-
Bârboieni	10,70	10,70	-
Boldurești	156,00	156,00	-
Brătuleni	125,00	125,00	-
Călimănești	9,00	9,00	-
Ciorești	79,80	79,80	-
Dolna	110,00	110,00	-

Drăgușeni	187,00	187,00	-
Grozești	144,10	144,10	-
Iurceni	48,00	48,00	-
Milești	23,00	23,00	-
Seliște	21,00	21,00	-
Șoltănești	10,70	10,70	-
Șișcani	20,00	20,00	-
Total	1041,30	1041,30	-
Total general	1183,41	1169,21	14,2

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că, la emiterea Hotărârii nr. 141 din 20 februarie 1997 în partea prin care s-a dispus transmiterea a 79,80 ha deținute de primăria comunei Ciorești din raionul Nisporeni către fondul forestier de stat, Guvernul nu a respectat decizia autorității publice locale de a nu transmite terenurile. În opinia autorului sesizării, prin adoptarea acestei hotărâri, Guvernul a intervenit în principiul autonomiei locale, iar Consiliul local Ciorești a fost lipsit inclusiv de dreptul de a-și gestiona patrimoniul.

13. Prin urmare, autorul sesizării consideră că hotărârea contestată în partea care vizează transmiterea terenurilor deținute de primăria comunei Ciorești din raionul Nisporeni către fondul forestier de stat este contrară articolelor 1 alin. (3), 46 alineatele (1) și (2), 109 alineatele (1) și (2) și 112 alineatele (1) și (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului ține de competența Curții Constituționale.

16. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă Hotărârea Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 în partea care se referă la transmiterea a 79,80 ha deținute de primăria comunei Ciorești din raionul Nisporeni către fondul forestier de stat. Prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

18. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect anularea deciziei Consiliului local al comunei Ciorești privind aprobarea bunurilor imobile care constituie proprietate publică, pe baza căreia a fost înregistrat un teren în această categorie de bunuri. Având în vedere faptul că reclamantul își bazează cererea pe prevederile Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20

februarie 1997, Curtea admite că dispozițiile contestate ar putea fi relevante pentru soluționarea cauzei.

19. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 174 din 7 decembrie 2023, § 20).

20. Autorul sesizării a susținut că prevederile contestate sunt contrare articolelor 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 46 alineatele (1) și (2) (*dreptul la proprietate privată și protecția acestuia*), 109 alineatele (1) și (2) (*principiile de bază ale administrării publice locale*) și 112 alineatele (1) și (2) (*autoritățile sătești și orășenești*).

21. Curtea notează că articolul 1 alin. (3) din Constituție are un caracter general, constituie un imperativ care stă la baza oricăror reglementări, nu poate reprezenta un reper individual și separat și poate fi invocat, de regulă, dacă i se constată aplicabilitatea împreună cu alte dispoziții din Constituție (a se vedea DCC nr. 17 din 21 martie 2024, § 23; DCC nr. 26 din 2 aprilie 2024, § 23).

22. Referitor la incidența articolelor 46, 109 alineatele (1) și (2), precum și 112 alineatele (1) și (2) din Constituție, Curtea reține că autorul sesizării nu a argumentat în ce mod dispoziția contestată contravine Constituției. Simpla trimitere la aceste prevederi constituționale, în absența unei argumentări pertinente, nu echivalează cu o critică de neconstituționalitate. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile excepțiile de neconstituționalitate, precizând că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument. Or, dacă ar proceda la examinarea unei asemenea excepții de neconstituționalitate, Curtea l-ar substitui pe autorul acesteia la formularea unor critici de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu (a se vedea DCC nr. 108 din 25 septembrie 2018, § 20).

23. *Obiter dictum*, Curtea observă că, în esență, autorul excepției ridică problema legalității prevederilor contestate ale hotărârii Guvernului prin raportare la legislația care reglementa în acea perioadă administrarea proprietății unităților administrativ-teritoriale. Totuși, cu privire la acest aspect, Curtea, în jurisprudența sa, a menționat că hotărârile Guvernului pot fi susceptibile de controlul legalității, care ține de competența instanțelor de judecată (DCC nr. 179 din 14 decembrie 2023, § 18-19, DCC nr. 4 din 5 ianuarie 2021, § 27; DCC nr. 3 din 18 ianuarie 2022, § 27).

24. Pe baza celor menționate, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alin. (3) lit. f) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 141 din 20 februarie 1997 „Cu privire la modificarea

hotarelor extravilanului unor localități și atribuirea terenurilor” în partea care se referă la transmiterea a 79,80 ha deținute de primăria comunei Ciorești din raionul Nisporeni către fondul forestier de stat, ridicată de reprezentantul Consiliului local Ciorești, raionul Nisporeni, dl Ion Triboi, în dosarul nr. 3-12/2024, pendinte la Judecătoria Ungheni.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 7 mai 2026
DCC nr. 76
Dosarul nr. 96g/2025*